

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudců Mgr. Kateřiny Kozákové a Mgr. Ondřeje Hrabce ve věci

žalobce: **Zelená pošta CZ s. r. o.**, IČO 61460125
sídlem Kodaňská 1441/46, Praha 10 – Vršovice
zastoupený advokátem Markem Procházkou
sídlem Jáchymova 26/2, Praha 1

proti
žalovanému: **Český telekomunikační úřad**
sídlem Sokolovská 58/219, Praha 9

za účasti: Česká pošta s. p., IČO 471 14 983
sídlem Politických vězňů 909/4, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí Rady žalovaného ze dne 3. 6. 2021, č. j. ČTÚ-8 313/2021-603, a ze dne 24. 6. 2021, č. j. ČTÚ- 25 455/2021-603,

takto:

- I. Rozhodnutí Rady Českého telekomunikačního úřadu ze dne 3. 6. 2021, č. j. ČTÚ-8 313/2021-603, a ze dne 24. 6. 2021, č. j. ČTÚ-25 455/2021-603, se zrušují.

- II. Rozhodnutí předsedkyně Rady Českého telekomunikačního úřadu ze dne 21. 12. 2020, č. j. ČTÚ-44 466/2019-606/XXVIII.vyř., a opravné rozhodnutí předsedkyně Rady Českého telekomunikačního úřadu ze dne 15. 4. 2021, č. j. ČTÚ-44 466/2019-606/XXIX.vyř., jsou nicotná.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 14 228 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Marka Procházky, advokáta.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal vyslovení nicotnosti rozhodnutí Rady Českého telekomunikačního úřadu ze dne 3. 6. 2021, č. j. ČTÚ-8 313/2021-603 (dále jen „rozhodnutí RČTÚ 1“), a rozhodnutí ze dne 24. 6. 2021, č. j. ČTÚ-25 455/2021-603 (dále jen rozhodnutí RČTÚ 2“), a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení, případně zrušení obou uvedených rozhodnutí a popřípadě i zrušení rozhodnutí předsedkyně Rady Českého telekomunikačního úřadu ze dne 21. 12. 2020, č. j. ČTÚ-44 466/2019-606/XXVIII.vyř. (dále jen „rozhodnutí PRČTÚ“) a opravného rozhodnutí předsedkyně Rady Českého telekomunikačního úřadu ze dne 15. 4. 2021, č. j. ČTÚ-44 466/2019-606/XXIX.vyř. (dále jen „opravné rozhodnutí PRČTÚ“).
2. Soud předně upozorňuje, že v průběhu soudního řízení soud usnesením ze dne 28. 3. 2024, č. j. 5 A 10/2022-89, v právní moci dne 28. 3. 2024, připustil vstup nového žalobce, a to společnosti Zelená pošta CZ s. r. o. na místo původního žalobce společnost OVISION CZ a. s., jelikož na společnost Zelená pošta CZ s. r. o. byla smlouvou o prodeji části podniku převedena práva a povinnosti týkající se předmětu sporu.
3. Z obsahu správního spisu zjistil soud následující, pro věc podstatné skutečnosti:
4. Společnost OVISION CZ, a. s., IČO: 02834154, se sídlem K Bílému vrchu 2960/8, Praha – Horní Počernice (dále též „právní předchůdce žalobce“), jako provozovatel poštovních služeb, a Česká pošta s. p., IČO 471 14 983, se sídlem Politických vězňů 909/4, Praha 1 (dále též „zúčastněná osoba“), jako držitel poštovní licence, podle § 34 odst. 1 zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách (dále jen „zákon o poštovních službách“), uzavřely dne 2. 11. 2016 smlouvu o přístupu ke zvláštním službám a k prvkům poštovní infrastruktury č. 2016/7826, ve znění dodatku č. 1 ze dne 24. 4. 2017a dodatku č. 2 ze dne 1. 2. 2018 (dále též „smlouva o přístupu“).
5. Žalovaný obdržel dne 22. 10. 2019 návrh zúčastněné osoby na rozhodnutí sporu o uzavření dodatku č. 3 ke smlouvě o přístupu, jehož předmětem byla změna smlouvy o přístupu. Návrhem ze dne 3. 2. 2020 zúčastněná osoba navrhla nové znění dodatku č. 3, přičemž v obou návrzích se zúčastněná osoba domáhala vyslovení povinnosti žalobce dodatek č. 3 s ní uzavřít.
6. Předsedkyně Rady žalovaného vydala na základě návrhu zúčastněné osoby dne 21. 12. 2020 rozhodnutí PRČTÚ, kterým ve výroku I návrhu zúčastněné osoby zčásti vyhověla a rozhodla, že po právní moci tohoto rozhodnutí je navrhovatel oprávněn vyzvat odpůrce k uzavření dodatku ve znění uvedeném v rozhodnutí PRČTÚ a odpůrce je povinen nejpozději do 30 dnů ode dne obdržení této písemné výzvy uzavřít dodatek ke smlouvě o

přístupu. V dalších výrocích předsedkyně Rady žalovaného další návrhy zúčastněné osoby zamítla či částečně zamítla.

7. Proti rozhodnutí PRČTÚ podal žalobce i zúčastněná osoba rozklad.
8. Předsedkyně Rady žalovaného vydala dne 15. 4. 2021 opravné rozhodnutí PRČTÚ, kterým opravila výrok I rozhodnutí PRČTÚ tak, že z něho vypustila pasáž, ve které bylo původně uvedeno, že dodatkem č. 3 dochází mimo jiné k „připojení nové přílohy č. 11 Přehled podaných zásilek za kalendářní měsíc“. Opravným rozhodnutím PRČTÚ bylo dále rozhodnuto o opravě výroku V rozhodnutí PRČTÚ, do kterého bylo oproti původnímu znění nově vloženo, že se zamítá návrh navrhovatele, kterým se domáhal „připojení nové přílohy č. 11 Přehledu podaných zásilek za kalendářní měsíc“.
9. Proti opravnému rozhodnutí PRČTÚ podal žalobce rozklad.
10. Rada žalovaného rozhodnutím RČTÚ 1 dne 3. 6. 2021 oba podané rozklady proti rozhodnutí PRČTÚ zamítla a napadené výroky I, IV, V, VII, VIII rozhodnutí PRČTÚ potvrdila. Rozhodnutí RČTÚ 1 nabylo právní moci dne 7. 6. 2021. Následně Rada žalovaného rozhodnutím RČTÚ 2 dne 24. 6. 2021 zamítla rozklad žalobce a potvrdila opravné rozhodnutí PRČTÚ. Rozhodnutí RČTÚ 2 nabylo právní moci dne 4. 7. 2021.

II. Obsah žaloby

11. Žalobce v žalobě namítal nicotnost a nezákonnost rozhodnutí RČTÚ 1 a 2, jakož i nezákonnost procesního postupu správních orgánů.
12. Nicotnost rozhodnutí RČTÚ 1 a 2 dovozoval žalobce ze skutečnosti, že předsedkyně Rady žalovaného využila institutu opravného usnesení k tomu, aby opravila věcnou vadu ve výroku rozhodnutí PRČTÚ, kterou žalobce vytýkal v rámci rozkladu proti tomuto rozhodnutí, přičemž se nejednalo o zřejmou nesprávnost ve smyslu § 70 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Rozhodnutím RČTÚ 1 pak byly potvrzeny mimo jiné i výroky I a V rozhodnutí PRČTÚ, aniž by Rada žalovaného reflektovala opravné usnesení PRČTÚ a rozklad proti opravnému usnesení žalobcem podaný. Tím jej, dle žalobce, uvedl druhostupňový orgán do nejistoty, zda se v případě rozhodnutí RČTÚ 1 jedná o konečné rozhodnutí. Druhostupňový správní orgán pak vydal rozhodnutí RČTÚ 2, kterým potvrdil opravné rozhodnutí PRČTÚ, ačkoliv v době, kdy toto rozhodnutí vydal, bylo již rozhodnutí RČTÚ 1 v právní moci. V téže věci tak žalobce namítal, že zde existují dvě rozhodnutí žalovaného, které si navzájem odporují. Takto závažné vady v procesním postupu pak splňují kritéria pro vyslovení nicotnosti obou rozhodnutí.
13. V žalobě namítaný nezákonný postup správních orgánů pak žalobce rozdělil do několika žalobních bodů, přičemž první z nich spočíval v porušení zásady kontradiktornosti řízení, když se správní orgány v otázce prokazování nákladovosti cen spokojily toliko se zúčastněnou osobou předloženým důkazem (protokol o kontrole ze dne 20. 4. 2020, č. j. ČTÚ-1 665/2020-611), namísto toho, aby v řízení o této otázce provedly řádné dokazování. Nezákonný postup správních orgánů byl žalobcem dále spatřován v neúplném zjištění skutkového stavu, když správní orgán prvního stupně provedl jako jediný důkaz o nákladovosti cen protokol o kontrole nepůvodní dokument s redakčními úpravami předložený zúčastněnou osobou, ačkoliv žalobce označil a navrhl důkaz originálem tohoto protokolu, ke kterému mu byl navíc ze strany žalovaného nezákonně odepřen přístup. Žalobcem navržený důkaz nebyl proveden a ani nebylo vypořádáno, proč se tak nestalo. Dále nezákonný postup správního orgánu spatřoval v tom, že zjištěný skutkový stav neměl oporu ve spise, jelikož správní orgány vybočily z mezí volného hodnocení důkazů, překročily návrh osoby zúčastněné, provedly faktickou změnu předmětu řízení bez splnění

podmínek ust. § 41 odst. 8 správního řádu, věc byla po právní stránce nesprávně posouzena, nákladovost cen nebyla prokázána, tudíž rozhodnutí o povinnosti uzavřít dodatek by vedlo k neplatnosti či zdánlivosti smlouvy ve znění tohoto dodatku. Všechny žalobní námitky stran tvrzených vad řízení žalobce v žalobě detailně vyložil, soud však s ohledem na níže uvedené právní posouzení je pro zjevnou nadbytečnost nebude podrobně vypisovat.

III. Vyjádření žalovaného

14. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že trvá na závěrech obsažených ve svých rozhodnutích RČTÚ 1 a 2.
15. Ohledně žalobcem tvrzené nicotnosti rozhodnutí žalovaný připomněl, že nicotným se rozhodnutí stává toliko ze zákonem stanovených důvodů, nikoliv na základě představ adresáta rozhodnutí. Žalovaný uvedl, že byl věcně příslušným k vydání obou rozhodnutí o rozkladech, která nejsou stižena ani vnitřní rozporností, ani právní či faktickou neuskutečnitelností a navzájem si neodporují.
16. Žalovaný se rovněž vyjádřil k jednotlivým žalobním bodům, načež uvedl, že žalobu navrhuje jako nedůvodnou zamítnout.

IV. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

17. Žalobce podal původně žalobu podle části páté zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“) k Obvodnímu soudu pro Prahu 9 dne 6. 8. 2021. Dne 2. 12. 2021 vydal Obvodní soud pro Prahu 9 usnesení, č. j. 40 C 323/2021-40, v právní moci dne 22. 12. 2021, kterým bylo řízení zastaveno. Ve smyslu § 72 odst. 3 zákona č. 150/2002, soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), pak byla žaloba, kterou žalobce doručil zdejšímu soudu dne 21. 1. 2022, podána včas.
18. Žalobce uplatnil v žalobě množství námitek, kterými se domáhal vyslovení nicotnosti rozhodnutí RČTÚ 1 a 2, případně toho, aby soud tato rozhodnutí zrušil jako nezákonná. Soud, který je nicotnost rozhodnutí povinen zkoumat bez ohledu na to, zda ji žalobce v žalobě tvrdil (§ 76 odst. 2 s. ř. s.), nicotnost rozhodnutí PRČTÚa opravného rozhodnutí PRČTÚ v řízení shledal. O žalobě proto soud rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 76 odst. 2 s. ř. s., přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.).
19. Soud rekapituluje, že předmětem nyní přezkoumávaného správního řízení bylo uzavření dodatku ke smlouvě o přístupu uzavřené dle § 34 odst. 1 zákona o poštovních službách mezi držitelem poštovní licence (zúčastněná osoba) a provozovatelem poštovních služeb (žalobce). Jelikož mezi stranami smlouvy o přístupu nedošlo k dohodě ohledně znění jejího dodatku, rozhodl spor o úpravě vzájemných práv a povinností žalovaný podle § 34 odst. 5 zákona o poštovních službách, resp. předsedkyně Rady žalovaného dle § 36a odst. 3 zákona o poštovních službách.
20. Na tomto místě se soud k pojmu nicotnosti správních orgánů vyjádří nejprve v obecné rovině, a proto odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2008, sp. zn. 8 Afs 78/2006, v němž bylo uvedeno následující: *„nicotnost správního rozhodnutí vymezuje správní řád v § 77, přičemž se jedná o závažnou kvalitativní vadu rozhodnutí, ke které správní soudy přiblížejí z úřední činnosti (§ 76 odst. 2 s. ř. s.). Za nicotné rozhodnutí doktrína považuje případ, „[...] kdy úkon, který správní orgán učinil, není v důsledku určité závažné vady (či více vad) vůbec správním aktem, tj. projevem výkonu pravomoci správního*

orgánu v právním smyslu, ale paaktem, který není způsobilý vyvolat žádné právní následky. Nulitní správní akt není nadán presumpcí správnosti, nikoho (ani správní orgán, ani účastníky řízení) de iure nezavazuje a není vůbec považován za projev výkonu působnosti orgánu veřejné správy“ (Vedral, J.: Správní řád: Komentář. 2. vydání. Praha: Bova Polygon, 2012. s. 662.). Nicotnost tedy představuje specifickou kategorii vad správních rozhodnutí, které jsou vzhledem ke své povaze vadami nejzávažnějšími, nejtěžšími a rovněž i nezhojitelnými. Nicotné rozhodnutí není ‚běžným‘ rozhodnutím nezákonným, nýbrž ‚rozhodnutím‘, které pro jeho vady vůbec nelze za veřejněmocenské rozhodnutí správního orgánu považovat a které není s to vyvolat veřejnoprávní účinky. Proto není nikdo povinen nicotné správní rozhodnutí respektovat a řídit se jím. Hledí se na něj, jako by vůbec neexistovalo, protože tedy jde o nezhojitelné právní nic.“

21. Judikatura správních soudů postupně zpřesňovala výklad pojmu nicotného rozhodnutí. Za nicotné rozhodnutí je podle § 77 odst. 1 správního řádu považováno takové rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotné je dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu. Podle § 76 odst. 2 s. ř. s. zjistí-li soud, že rozhodnutí trpí takovými vadami, které vyvolávají jeho nicotnost, vysloví rozsudkem tuto nicotnost i bez návrhu. Pokud se důvody nicotnosti týkají jen části rozhodnutí, soud vysloví nicotnou jen tuto část rozhodnutí, jestliže z povahy věci nevyplývá, že ji nelze oddělit od ostatních částí rozhodnutí. Vyslovení nicotnosti připadá v úvahu pouze u úkonů správního orgánu, které jsou rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2013, č. j. 4 As 113/2013-30; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Judikatura správních soudů za vady způsobující nicotnost správního rozhodnutí označuje typicky absolutní nedostatek pravomoci nebo absolutní nepříslušnost správního orgánu k rozhodnutí věci (vizte např. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2008, sp. zn. 8 Afs 78/2006-74, publ. pod č. 1629/2008 Sb. NSS). Nicotnost správního aktu vysloví soud pouze tehdy, jestliže akt trpí natolik intenzivními a zřejmými vadami, že po účastnících dotčeného právního vztahu nelze spravedlivě žádat, aby jej respektovali (vizte rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2003, č. j. 2 Afs 12/2003-216).
22. Soud taktéž předesílá, že ve skutkově a právně totožných věcech již správní soudy rozhodovaly, soud v této souvislosti zejména odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2023, č. j. 3 As 374/2021-63, který navazuje na závěry usnesení zvláštního senátu ze dne 7. 12. 2022, č. j. Konf 4/2022-10, publikované pod č. 4429/2023 Sb. NSS, v němž zvláštní senát rozhodoval právě kompetenční spor mezi civilními a správními soudy ohledně pravomoci rozhodnout spor o obsah smlouvy o přístupu, kde rovněž jednou stranou sporu byla Česká pošta. Soud akcentuje, že z právních závěrů vyjádřených ve zmíněné judikatuře bude i v nyní posuzované věci plně vycházet.
23. Podle § 34 odst. 1 zákona o poštovních službách držitel poštovní licence je povinen transparentním a nediskriminačním způsobem na základě písemné smlouvy umožnit přístup ostatním provozovatelům k prvkům poštovní infrastruktury a k zvláštním službám souvisejícím s provozováním poštovní infrastruktury (dále jen „poštovní infrastruktura“). Poštovní infrastruktura zahrnuje databázi adres s informacemi o adresátech, kteří požádali o dodávání na jiné než odesílateli uvedené adrese a o jejich nových adresách, poštovní

příhrádky, dodávací schrány, službu dosílky, službu vrácení odesílateli, službu dodání na adresy uvedené na poštovních zásilkách.

24. Podle § 34 odst. 5 zákona o poštovních službách ve znění účinném *nedojde-li k uzavření smlouvy podle odstavce 1 do 2 měsíců ode dne zahájení jednání o návrhu smlouvy, Úřad rozhodne spor o úpravě vzájemných práv a povinností na základě návrhu kterékoliv smluvní strany. Součástí návrhu smluvní strany na rozhodnutí sporu musí být návrh smlouvy se specifikací jeho sporných částí. Je-li předmětem sporu cena za přístup k poštovní infrastruktuře, Úřad v rámci rozhodnutí sporu stanoví tuto cenu podle odstavce 8. Lhůta pro vydání rozhodnutí o sporu činí 4 měsíce, ve zvláště složitých případech 6 měsíců. Rozhodnutí sporu uveřejní Úřad v Poštovním věstníku a způsobem umožňujícím dálkový přístup.*
25. Podle § 36a odst. 3 zákona o poštovních službách *předseda Rady Úřadu v prvním stupni rozhoduje v řízení o výši a úhradě čistých nákladů a předběžných čistých nákladů podle § 34b a 34c a ve sporech o přístup k poštovní infrastruktuře podle § 34.*
26. Soud předně poznamenává, že spory o obsah smlouvy o přístupu podle § 34 odst. 1 zákona o poštovních službách jsou soukromoprávní povahy, neboť právní vztah mezi držitelem poštovní licence a jiným poskytovatelem poštovních služeb je postaven na rovnosti účastníků, kteří mají smluvní volnost, a to i poté, co Český telekomunikační úřad k návrhu jedné ze stran obsah smlouvy stanoví (viz usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 7. 12. 2022, č. j. Konf 4/2022-10 publikované pod č. 4429/2023 Sb. NSS). K rozhodování o věcech vyplývajících ze soukromoprávních vztahů jsou pak povolány především soudy (srov. § 7 odst. 1 o. s. ř.), přičemž v případech, kdy rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu ve sporu o úpravě vzájemných práv a povinností z tohoto vztahu nabylo právní moci, může být tatáž věc na návrh projednána v řízení podle části páté o. s. ř.
27. Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, pak ve výše uvedeném rozhodnutí pravomoc žalovaného rozhodovat jako správní orgán o sporu vyplývajícím ze soukromého práva podle § 34 odst. 5 zákona o poštovních službách výslovně přirovnal k pravomoci Energetického regulačního úřadu rozhodovat soukromoprávní spory o uzavření smlouvy podle § 17 odst. 7 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích (dále jen „energetický zákon“). Jak uvedl Nejvyšší správní soud v odstavci [33] rozsudku ze dne 18. 5. 2023, č. j. 3 As 374/2021-63, „zjevně měl zvláštní senát právní úpravu zkoumaného § 34 zákona o poštovních službách a § 17 odst. 7 písm. a) energetického zákona za podobnou.“ Nicméně k uvedené problematice pravomoci Energetického regulačního úřadu pak existuje rozsáhlá judikatura, která odpovídá jednoznačně záporně na otázku, zda případná změna již dříve uzavřené smlouvy o dodávce tepelné energie představuje spor o uzavření smlouvy ve smyslu § 17 odst. 7 písm. a) energetického zákona. Nejvyšší soud ČR pak v rozsudku ze dne 30. 6. 2021, sp. zn. 23 Cdo 1416/2021, přímo uvedl, že Energetický regulační úřad nemá pravomoc k rozhodování sporů o změnu smlouvy o dodávce tepelné energie, neboť spor o změnu smlouvy nelze podřadit pod spor o uzavření smlouvy ve smyslu § 17 odst. 7 písm. a) energetického zákona a vyluky z rozhodovací pravomoci soudu v rámci soukromoprávních sporů se mají vykládat restriktivně. Na tomto místě soud upozorňuje na navazující odstavec [34] rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2023, č. j. 3 As 374/2021-63, že v případě ustanovení § 34 odst. 5 věty druhé zákona o poštovních službách je situace

odlišná v tom, že „... *prvně uvedená formulace zákona je uvozena podmínkou, že k uzavření smlouvy nedošlo (nedojde-li k uzavření smlouvy podle odstavce 1 do 2 měsíců ode dne zahájení jednání o návrhu smlouvy [...]). Teprve při splnění této podmínky se uplatní kompetenční pravidlo, stanovené v dispozici k rozhodování o úpravě vzájemných práv a povinností. Jde o úpravu práv a povinností právě jen ve smlouvě o přístupu, na jejímž obsahu se smluvní strany neshodly. Navíc podle § 34 odst. 5 věty druhé zákona o poštovních službách musí být součástí návrhu smluvní strany na rozhodnutí sporu návrh smlouvy se specifikací jeho sporných částí. Ve sporu tedy jde výhradně o uzavření smlouvy a její obsah... .“*

28. Na nutnost restriktivního výkladu navázal zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, v rozhodnutí ze dne 12. 10. 2022, č. j. Konf 1/2022-8, když uvedl, že spory o nové ujednání za situace, kdy mezi stranami již byla uzavřena smlouva, nespádají pod pojem „spory o uzavření smlouvy“.
29. Jak již soud předeslal v uvedeném rozsudku rozhodoval Nejvyšší správní soud v případě obdobném projednávanému, jednalo se také o pravomoc žalovaného rozhodovat ve věci sporu o uzavření dodatku ke smlouvě o přístupu podle zákona o poštovních službách. V rozsudku pak Nejvyšší správní soud shrnul své závěry, podle kterých: 1) *kompetenční ustanovení § 34 odst. 5 zákona o poštovních službách zakládá pravomoc žalovaného rozhodovat spory o uzavření smlouvy o přístupu za podmínky, že smluvní strany neuspěly a nebyly schopné sjednat smlouvu v zákonem předvídaném kontraktačním procesu, 2) toto ustanovení je obdobné kompetenčnímu ustanovení § 17 odst. 7 písm. a) energetického zákona, které zakládá obdobnou pravomoc Energetického regulačního úřadu, 3) kompetenční ustanovení je nutné vykládat restriktivně, a proto 4) zkoumané kompetenční ustanovení zakládá právě jen pravomoc k rozhodování sporů o uzavření smlouvy o přístupu, nikoli k rozhodování sporů jiných, byť mohou přímo či volněji s touto smlouvou souviset, a to včetně sporů o změnu již uzavřené smlouvy (dodatku k ní).). Nejvyšší správní soud uzavřel, že „Předseda Rady Českého telekomunikačního úřadu nemůže rozhodovat podle § 36a odst. 3 zákona o poštovních službách spory o změnu již uzavřené smlouvy o přístupu k prvkům poštovní infastruktury a k zvláštním službám souvisejícím s provozováním poštovní infrastruktury dle § 34 téhož zákona, neboť pro rozhodování takových sporů nemá pravomoc. K rozhodování těchto sporů je příslušný soud podle § 7 odst. 1 o. s. ř. a § 1766 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník“.*
30. Pakliže tedy mezi žalobcem a zúčastněnou osobou byla 2. 11. 2016 uzavřena smlouva o přístupu a smluvní strany se nebyly schopné dohodnout na dodatku, který představuje změnu již existující smlouvy, pravomoc k rozhodování tohoto sporu náleží pouze civilním soudům. Ačkoliv je Český telekomunikační úřad ústředním správním orgánem státní správy v oblasti **elektronických komunikací a poštovních služeb**, zákon o poštovních službách mu světuje pravomoc k rozhodování pouze některých sporů vyplývajících ze soukromoprávních vztahů a tuto pravomoc je navíc nutno chápat restriktivně. Ve smyslu § 34 odst. 5 a § 36a odst. 3 zákona o poštovních službách je proto dána pravomoc předsedy Rady žalovaného toliko rozhodovat spory o uzavření smlouvy o přístupu, nikoliv spory o její změnu v podobě dodatku k ní.
31. Soud s ohledem na vše shora uvedené uzavírá, že nesouhlasí se žalovaným ohledně jeho přesvědčení, že v dané věci bylo rozhodnuto věcně příslušným správním orgánem. Podle shora vyložených závěrů soudu došlo naopak k situaci, kdy na straně předsedkyně Rady žalovaného byl k vydání prvostupňového rozhodnutí dán absolutní nedostatek věcné příslušnosti, a tím i nedostatek pravomoci, když předsedkyně Rady žalovaného nebyla vůbec oprávněna o věci rozhodovat. Intenzita takové vady je pak natolik vysoká, že

nezbývá, než rozhodnutí PRČTÚ včetně opravného rozhodnutí PRČTÚ považovat za nicotná. Soud dále postupoval ve smyslu odstavce [44] rozsudku ze dne 18. 5. 2023, č. j. 3 As 374/2021-63, kde tak jako v nyní posuzované věci: „... žalovaný rozhodoval o rozkladu stěžovatelky proti nicotnému rozhodnutí. Dle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 7 As 100/2010-65, č. 2837/2013 Sb. NSS, odvolací správní orgán, v případě nicotnosti prvostupňového rozhodnutí z důvodu absolutního nedostatku věcné příslušnosti, napadené rozhodnutí zruší pro jeho rozpor s právními předpisy a řízení zastaví podle § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu. Stejným způsobem je možné postupovat také v řízení o rozkladu, pro které v tomto směru platí příslušné ustanovení o odvolání, jak vyplývá z § 152 odst. 5 správního řádu. Žalovaný v nyní projednávané věci namísto toho rozklad stěžovatelky zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Nejvyšší správní soud tak shledal rozhodnutí žalovaného o rozkladu nezákonným a rozhodl o jeho zrušení dle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. Jelikož zdejší soud současně vyslovil nicotnost prvostupňového rozhodnutí, nepřistoupil k vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.“ a obě druhostupňová správní rozhodnutí zrušil pro nezákonnost.

32. S ohledem na nicotnost obou prvostupňových správních rozhodnutí, tedy jejich právní neexistenci, soud pro zjevnou nadbytečnost nepřistoupil k jejich věcnému přezkumu ani se nezabýval zákonností řízení, které jejich vzniku předcházelo. Z tohoto důvodu se soud rovněž nezabýval konkrétními žalobními námitkami a ani k projednání věci nenařídil ústní jednání, byť je žalobce požadoval nařídít, jelikož v případě vyslovení nicotnosti správního rozhodnutí je soud oprávněn dle § 76 odst. 2 s. ř. s. rozhodnout bez nařízení jednání.

IV. Shrnutí a náklady řízení

33. Soud s ohledem na skutečnost, že shledal absolutní nedostatek ve věcné příslušnosti předsedkyně Rady Českého telekomunikačního úřadu k rozhodování předmětného sporu, vyslovil nicotnost prvostupňových správních rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. a současně zrušil druhostupňová správní rozhodnutí. Jak již bylo uvedeno, soud nepřistoupil k vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení, proto další řízení o věci nebude před prvostupňovým ani druhostupňovým správním orgánem vedeno.
34. Výrok III o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto má proti žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, jež sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 6 000 Kč a z nákladů zastoupení advokátem. Jejich výši městský soud určil v souladu s vyhláškou č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), tak, že jsou tvořeny odměnou za dva úkony právní služby po 3 100 Kč – převzetí a příprava zastoupení, sepis žaloby, tj. 6 200 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) cit. vyhlášky], paušální náhradou hotových výdajů 300 Kč za každý z těchto úkonů, tj. 600 Kč (§ 13 odst. 3 cit. vyhlášky) a náhradou za daň z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.), jíž je advokát plátcem, tj. 1 428 Kč. Náklady zastoupení advokátem tak činí 8 228 Kč a náklady řízení celkem činí 14 228 Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v této výši, a to ve stanovené lhůtě do rukou právního zástupce žalobce Marka Procházky.
35. Výrok IV o náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení se opírá o § 60 odst. 5 s. ř. s. V dané věci soud osobě zúčastněné na řízení neuložil žádnou povinnost. Neshledal rovněž důvody zvláštního zřetele pro přiznání práva na náhradu jejích dalších nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 soudního řádu správního a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 18.04.2024

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu